

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., 6 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział X Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Kaźmierczak

po rozpoznaniu 6 października 2014 r. w P.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko P. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Lesznie V Wydział Gospodarczy z 2 kwietnia 2014 r., sygn. akt V GC 588/13/3 upr,

oddala apelację.

SSO Ewa Kaźmierczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 2 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Lesznie V Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. akt V GC 588/13/3 upr zasądził od pozwanego P. B. na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 843 zł z ustawowymi odsetkami od 20 listopada 2009 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 30 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, iż strony są przedsiębiorcami, pozwany prowadzi działalność w zakresie handlu paliwami płynnymi i wykonywania przeglądów technicznych pojazdów. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Stacja Paliw Płynnych P. B. w K. 19 maja 2009 r. pozwany zawarł z powodem umowę ubezpieczenia od ognia i innych żywiołów na okres od dnia 5 maja 2009 r. do dnia 24 maja 2010 r. Zgodnie z umową składka ubezpieczeniowa wyniosła 1.686 zł. Pozwany zobowiązał się do jej uiszczenia w ratach: I rata w kwocie 843 zł do dnia 19 maja 2009 r. i II rata w kwocie 843 zł do dnia 19 listopada 2009 r. Pozwany w terminie uiszczył pierwszą ratę składki ubezpieczeniowej. Mimo upływu terminu do zapłaty drugiej raty składki ubezpieczeniowej pozwany nie uregulował tej należności, także mimo wystosowania przez powoda w dniu 2 maja 2011 r. wezwania pozwanego do zapłaty.

Przechodząc do oceny stanu prawnego sprawy Sąd Rejonowy przywołał treść przepisów z art. 805 § 1 k.c. oraz art. 813 § 1 i 2 k.c. i wskazał, że bezspornym w toku sprawy było to, że strony zawarły umowę ubezpieczenia, na mocy której pozwany był zobowiązany do uiszczenia drugiej raty składki ubezpieczeniowej w kwocie 843 zł, czego pozwany nie uczynił. Sąd Rejonowy wskazał także, iż pozwany podniósł w toku procesu jedynie okoliczności dotyczące braku środków finansowych na uiszczenie drugiej raty składki. Pozwany nie kwestionował zatem roszczenia powoda, ani co do zasady, ani co do wysokości, a powód wykazał istnienie roszczenia, jego zasadność i wysokość. Sąd I instancji ujawnił również, że okoliczności powoływane przez pozwanego nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu. Pozwany nie przedstawił bowiem swej trudnej sytuacji finansowej powodowi, nie dążył do ugodowego załatwienia z nim sporu. Nie doszło również do wstrzymania, przesunięcia terminu lub rozłożenia należności na raty. Sąd Rejonowy uwzględnił

także roszczenie powoda o zapłatę odsetek ustawowych stosownie do treści art. 481 k.c. Orzeczenie o kosztach procesu znalazło natomiast swą podstawę w treści art. 98 § 1 k.p.c., a zasądzona kwota 30 zł stanowiła zwrot opłaty od pozwu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, domagając się uchylenia zaskarżonego wyroku. W uzasadnieniu apelacji pozwany podniósł, iż Sąd Rejonowy nie odniósł się do jego zeznań, natomiast pozwany wyjaśnił przyczynę zaistniałego stanu sprawy i według niego nie ma podstaw do wydania wyroku wskazującego na jego winę. Podał, że jego dochody drastycznie spadły w związku z działaniem prokuratury polegającym na niezgodnym z prawem zamknięciu jego działalności gospodarczej. Obecnie zatem pozwany nie jest w stanie dokonać zapłaty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelację w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505¹⁰ § 1 k.p.c. sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego, a zgodnie z § 2 tego przepisu sąd może rozpoznać apelację na posiedzeniu niejawnym, chyba że strona w apelacji lub w odpowiedzi na apelację zażądała przeprowadzenia rozprawy – w niniejszej sprawie strony takiego wniosku nie złożyły.

Zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna i podlegała oddaleniu.

Zaskarżone orzeczenie należy uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego i trafnej wykładni prawa materialnego, w szczególności w zakresie ustalenia braku przeciwwskazań dla zasądzenia na rzecz powoda dochodzonej przez niego kwoty. Przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywy tej oceny nie wykazują sprzeczności ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego zaoferowanego przez strony, który został oceniony bez przekroczenia przysługującego mu uprawnienia do swobodnej oceny dowodów, zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 6 k.c.

Tak poczynione ustalenia Sąd Okręgowy przyjmuje za własne i podziela w pełni zarówno dokonaną ocenę dowodów, jak i wykładnię prawa materialnego. Uwzględniając powyższe Sąd uznał, iż ponowne przytaczanie argumentów uzasadniających to stanowisko, wskazanych już w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku jest zbędne i niecelowe.

Ustosunkowując się jedynie do zarzutów podniesionych w apelacji pozwanego Sąd Okręgowy nadmienia, iż apelacja w istocie sprowadza się do zarzutu nieuwzględnienia przez Sąd orzekający trudnej sytuacji materialnej pozwanego.

Zarzut ten należy uznać za chybiony. Wbrew stanowisku apelującego Sąd pierwszej instancji poczynił ustalenia w zakresie trudnej sytuacji materialnej pozwanego. Sąd pierwszej instancji wskazał jednak w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że trudna sytuacja materialna pozwanego nie ma wpływu na rozstrzygnięcie w sprawie.

Z tym poglądem Sądu Rejonowego należy się zgodzić. Aktualny brak środków materialnych (finansowych) na spełnienie niekwestionowanego zobowiązania, z którego wynika obowiązek świadczenia pieniężnego nie zwalnia bowiem dłużnika z zobowiązania. Powód ma prawo domagania się spełnienia należnego mu świadczenia, a powoływanie się przez pozwanego na brak środków finansowych temu prawu nie przeczy. Nie sposób bowiem uznać, że wystarczającym dla uniknięcia płatności swoich zobowiązań jest wskazanie na swą trudną sytuację majątkową. W taki sposób zasadnicza część należności nie byłaby nigdy uiszczona – w większości przypadków to bowiem brak odpowiednich środków finansowych powoduje zwłokę w płatności.

Wskazać trzeba, że również art. 5 k.c. nie mógł stanowić podstawy uzasadniającej oddalenie powództwa. Przepis ten upoważnia sąd do oceny, w jakim zakresie, w konkretnym stanie faktycznym, działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie jego prawa i nie korzysta z ochrony prawnej. W niniejszej sprawie powód nie powołał żadnych okoliczności, które przeczyłyby prawu powoda do domagania się zapłaty od pozwanego. Wręcz zgodnym z normami obyczajowymi i etycznymi jest to, aby pozwany, któremu powód udzielał ubezpieczenia, zapłacił za to.

Ponadto, jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy, pozwany nie wykazał, aby czynił próby ugodowego zakończenia sporu, chociażby częściowej płatności należności, uiszczenia jej na raty, czy też uzyskania prolongaty spłaty. Pozwany, mimo nie kwestionowania istnienia zadłużenia, pozostał bierny w rozwiązaniu problemu. Taka postawa w ocenie Sądu Okręgowego nie zasługuje na ochronę.

Należy nadto zaznaczyć, że również w trakcie procesu pozwany nie wskazał, aby dążył do uiszczenia należności w przyszłości i nie powoływał żadnych realnych sposobów rozwiązania sporu. Dlatego też w ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie nie zachodziły okoliczności umożliwiające rozłożenie w wyroku należności na raty, albowiem pozwany nie zadeklarował nawet, iż będzie spłacał zobowiązanie w ratach.

Zdaniem Sądu Okręgowego zwrócić uwagę należy również na to, że pozbawienie powoda należnych mu świadczeń od pozwanego spowodowałoby jedynie nieuzasadnione przerzucenie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej pozwanego na powodową spółkę, a w konsekwencji przełożyłoby się na koszty działalności powoda, który – co trzeba podkreślić - podlega w swojej działalności gospodarczej normalnym prawom rynku. Brak jest podstaw do uznania, że to powód winien ponosić koszty prowadzenia działalności gospodarczej pozwanego.

Na marginesie wskazać należy skarżcemu, iż przesłanką zasądzenia na rzecz powoda należności nie była wina pozwanego, ta bowiem nie podlegała badaniu w niniejszej sprawie i nie miała dla rozstrzygnięcia znaczenia. To z jakiej przyczyny pozwany popadł w zwłokę wobec powoda i nie posiada obecnie środków finansowych na spłatę zadłużenia jest dla zasadności roszczenia powoda obojętne. Pozwany powołuje się w tym względzie na bezprawne działanie prokuratury. Nawet gdyby pozwany taką okoliczność udowodnił, to i tak nie sposób uznać, że to powód winien ponieść koszty wynikający z tych zdarzeń.

Reasumując uznać należy zarzuty apelacji za nieuzasadnione, co dało podstawę do jej oddalenia na mocy art. 385 k.c.

SSOE. K.